

Dosarul nr. 2rac-215/19

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani) C. Guzun
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) N. Simciuc, Iu. Cotruță, I. Țurcan

Î N C H E I E R E

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea pe Acțiuni
”Termoelectrica”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe
Acțiuni ”Termoelectrica” împotriva Direcției Educație, Tineret și Sport Rîșcani,
municipiul Chișinău cu privire la încasarea datoriei penalității și dobânzii de
întârziere,

împotriva deciziei din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni ”Termoelectrica” și s-a menținut
hotărârea din 27 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 25 iulie 2016 Societatea pe Acțiuni ”Termoelectrica” a depus cerere de
chemare în judecată împotriva Direcției Educație, Tineret și Sport Rîșcani,
municipiul Chișinău cu privire la încasarea datoriei penalității și dobânzii de
întârziere.

În motivarea acțiunii, Societatea pe Acțiuni ”Termoelectrica” a indicat că în
baza contractului de livrare a energiei termice în apă caldă nr.386 din 01 februarie
2009, încheiat cu Direcția Educație, Tineret și Sport Rîșcani, municipiul Chișinău,
ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice
furnizate de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” la obiectele sale.

A specificat reclamantul că pentru energia termică livrată, consumatorul în
conformitate cu pct.4.4 al contractului nominalizat era obligat să achite lunar plata
costului energiei utilizate, organizației furnizoare, prin dispozițiile de plată ale
Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”, conform tarifelor stabilite.

A invocat că din cauza neonorării obligațiilor contractuale prin neachitarea
bonurilor de plată pentru consumul de energie termică, Direcția Educație, Tineret și

Sport Rîșcani, municipiul Chișinău a acumulat o datorie la consumul de energie termică în sumă de 6 571 406,45 de lei, pentru perioada de consum 01 februarie 2016- 31 mai 2016, confirmată prin lista facturărilor și achitărilor.

A mai relevat că nerespectarea de către consumator a obligațiilor sale contractuale a generat calcularea pentru perioada 01 februarie 2016 – 31 mai 2016 a sumei de 688 847,57 de lei cu titlu de penalitate, în corespundere cu pct.4.5 al contractului de livrare a energiei termice.

Mai mult ca atât, pentru întârzierea plăților, în baza art.619 Cod civil s-a calculat suma de 550 267,11 lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 23 martie 2016 - 25 iunie 2016.

A solicitat Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, inclusiv prin cererea de concretizare, încasarea de la Direcția Educație, Tineret și Sport Rîșcani, municipiul Chișinău a sumei de 688 847,57 de lei cu titlu de penalitate pentru perioada 01 februarie 2016 – 31 mai 2016; încasarea sumei de 550 267,11 lei cu titlu de dobânda de întârziere pentru perioada 23 martie 2016 – 25 iunie 2016; încasarea cheltuielilor de judecată.

La 28 noiembrie 2016, Societatea pe Acțiuni ”Termoelectrica” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Educație, Tineret și Sport Rîșcani, municipiul Chișinău cu privire la încasarea sumei de 424 040.91 cu titlu de penalitate pe perioada 01 iunie 2016-30 septembrie 2016 (Vol. I).

Prin încheierea din 02 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni ”Termoelectrica” împotriva Direcției Educație, Tineret și Sport Rîșcani, municipiul Chișinău cu privire la încasarea datoriei penalității și dobânzii de întârziere a fost conexată pentru a fi examinată într-o singură procedură, cu cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni ”Termoelectrica” împotriva Direcției Educație, Tineret și Sport Rîșcani, municipiul Chișinău cu privire la încasarea sumei de 424 040.91 cu titlu de penalitate pe perioada 01 iunie 2016-30 septembrie 2016 (f.d.78 Vol. I).

La 22 mai 2017, Societatea pe Acțiuni ”Termoelectrica” a depus cerere de modificare și concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea de la Direcția Educație, Tineret și Sport Rîșcani, municipiul Chișinău a sumei de 688 847,57 de lei cu titlu de penalitate pentru perioada 01 februarie 2016 – 31 mai 2016; încasarea sumei de 550 267,11 lei cu titlu de dobânda de întârziere pentru perioada 23 martie 2016 – 25 iunie 2016; încasarea sumei de 424 040,91 de lei cu titlu de penalitate pe perioada 01 iunie 2016-30 septembrie 2016 și încasarea sumei de 62 721,22 de lei cu titlu de taxă de stat (f.d. 94-95 Vol. I).

Prin hotărârea din 27 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”.

S-a încasat de la Direcția Educație, Tineret și Sport Rîșcani, municipiul Chișinău în beneficiul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” suma de 50 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat.

În rest, pretențiile s-au respins.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că la data 01 februarie 2009 între Direcția Educație Tineret și Sport Rîșcani mun. Chișinău și Societatea pe Acțiuni ”Termocom” a fost încheiat contractul de livrare a energiei termice.

La fel, instanța de fond a reținut că la data de 23 august 2016, Direcția Educație Tineret și Sport Rîșcani municipiul Chișinău a remis în adresa Primarului General al municipiul Chișinău și Direcției Generale Finanțe municipiul Chișinău demersul nr. 01-21/355, prin care a solicitat acordarea surselor financiare suplimentare pentru achitarea datoriilor la energia termică. Prin același demers, a fost adus la cunoștința Direcției că, penalitatea pentru energia termică, calculată de Societatea pe Acțiuni ”Termoelectrica” constituie 1 277 442,06 lei (f.d.104).

De asemenea, prima instanță a stabilit că la data de 06 septembrie 2016, Direcția Educație Tineret și Sport Rîșcani municipiul Chișinău a remis, repetat, demers către Primarul General al municipiului Chișinău și Direcției Generale Finanțe municipiul Chișinău, iar prin răspunsul din 09 septembrie 2016, ultima a comunicat că în temeiul prevederilor art. 69 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetare fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014 și Circulara Ministerului Finanțelor nr. 06/2-07 din 05 august 2016 cu privire la blocarea parțială a transferurilor de la bugetul de stat către bugetele locale prevăzute în Legea bugetului de stat pe anul 2016, Direcția Generală Finanțe a Consiliului municipal Chișinău propune spre blocare suma de alocații prevăzută în bugetul aprobat a instituțiilor preșcolare din contul transferurilor cu destinație specială de la bugetul de stat, care va fi redistribuită pe fiecare instituție cu sold disponibil

Astfel, prima instanță a concluzionat că lipsește vinovăția Direcției Educație Tineret și Sport sect. Rîșcani mun. Chișinău în întârzierea achitărilor pentru energie termică.

În consecință, prima instanță a conchis că ținând cont de faptul că, Direcția Educație Tineret și Sport Rîșcani municipiul Chișinău este o instituție finanțată din buget și nu are surse financiare proprii, acesteia nu-i pot fi calculate dobânzi de întârziere pentru neachitarea în termen a serviciilor de agent termic prestate de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” or, la rândul său, ultimei nu i se calculează și nu se încasează de către organul fiscal majorări de întârziere sau penalități pe perioada existenței datoriei instituțiilor bugetare.

Prin decizia din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni ”Termoelectrica” și s-a menținut hotărârea din 27 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 13 martie 2019, Societatea pe Acțiuni ”Termoelectrica” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Recurentul Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în motivarea recursului a invocat că odată ce Direcția Educație Tineret și Sport Rîșcani municipiul Chișinău nu a achitat sumele bănești cu titlu de plată pentru energia termică furnizată, recurentul a fost lipsit de posibilitatea de a folosi mijloacele bănești care îi aparțin.

Astfel a relatat că dobânda de întârziere reprezintă o sancțiune pentru

neexecutarea obligației pecuniare de plată a sumei bănești, motivată de posesia nejustificată de către debitor asupra sumelor bănești care îi revin creditorului și imposibilitatea acestuia de a-și valorifica dreptul de proprietate asupra bunului (sumei bănești).

În acest sens, fiind lisită de mijloacele bănești care îi reveneau, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a fost pusă în imposibilitate de a efectua la rândul său, în termen, plățile pentru materia primă consumată – gaz natural furnizat de către Societatea pe Acțiuni ”Moldova Gaz”, generând sarcina achitării față de acesta a dobânzilor, penalităților pentru întârziere.

A specificat că instanțele de judecată au dat apreciere eronată raportului juridic litigios, fiind exclusă vina intimatului.

Astfel a indicat că intimatul nu a prezentat probe că nu a executat obligația de plată a energiei termice consumate din cauza unor forțe majore.

Recurentul a invocat că instanța de apel a aplicat norma care nu trebuia să fie aplicată, oferind o apreciere greșită raportului material litigios.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 07 noiembrie 2018, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 13 martie 2019, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Societatea pe Acțiuni "Termoelectrica", nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea pe Acțiuni
”Termoelectrica”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari